

Favn d.o.o., podjetje za predelavo zdravilnih zelišč Adamičeva 51, Grosuplje	VARNOSTNI LIST ETERIČNO OLJE BERGAMOTKA	Stran: 1 / 8
Izdelal: Mihael Kovač uni. dipl. kem.	Datum zadnje revizije: 4.3.2015	Datum izdaje: 4.3.2015

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI / PRIPRAVKA IN PODATKI O DOBAVITELJU

1.1 IDENTIFIKACIJA SNOVI ALI PRIPRAVKA:

Trgovsko ime pripravka: ETERIČNO OLJE BERGAMOTKA

Latinsko ime: Citrus bergamia

CAS št: 289-612-9

Številka artikla: S2001G

1.2 UPORABA SNOVI ALI PRIPRAVKA

Izdelek se uporablja za odišavljanje prostorov, aromaterapijo, odišavljanje kopeli in podobno.

1.3 PODATKI O DOBAVITELJU:

FAVN, d.o.o., Adamičeva 51,

SI-1290 Grosuplje,

tel.: 01 43 63 188,

fax: 01 43 63 189

e-pošta: info@favn.si

1.4 TELEFONSKA ŠTEVILKA ZA NUJNE PRIMERE:

Od 8:00 do 16:00 FAVN, d.o.o. Tel.: 01 43 63 188,

Izven delovnega časa (po 16:00): 112

V primeru lažje zastupitve se posvetujte z osebnim zdravnikom, v primeru težje pa pokličite št. 112

2. UGOTOVITVE NEVARNOSTI

2.1 RAZVRSTITEV SNOVI ALI ZMESI:

2.1.1 Smernice 67/548/EGS oz 1999/45/ES

Xn Zdravju škodljivo

Xi Dražilno

Xi Preobčutljivost

R65 Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč.

R38 Draži kožo.

R43 Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost.

R10 Vnetljivo

R65 Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč.

N Okolju nevarno

R50/53 Zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.

2.1.2 Uredbe (ES) Št. 1272/2008 (GHS)

Vnetljiva tek.. 3

Akutna strupenost, vdihavanje 1

Nevarnost za vodno okolje, akutno 1

Nevarnost za vodno okolje, kronično

Draženje kože 2

Preobčutljivost kože 1

H226 Vnetljiva tekočina in hlapi.

H304 Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno.

H400 Zelo strupeno za vodne organizme.

H410 Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.

H315 Povzroča draženje kože.

H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože.

Posebna navodila glede nevarnosti za človeka in okolje: Produkt je treba označiti na osnovi postopka izračuna splošne smernice za razvrščanje zmesi v zadnji veljavni izdaji.

Sistem klasifikacije: Klasifikacija ustreza aktualnim seznamom ES, vendar je dopolnjena s podatki iz strokovne literature in s podatki firm.

2.2 ELEMENTI ETIKETE

Uredbe (ES) Št. 1272/2008 (GHS)

Piktogrami:	
Opozorilo:	Nevarno
Nevarnost:	H226 Vnetljiva tekočina in hlapi. H315 Povzroča draženje kože. H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože. H304 Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno. H410 Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.
Previdnostni stavki:	P210 Hraniti ločeno od vročine/isker/odprtega ognja/vročih površin. – Kajenje prepovedano. P241 proti Uporabiti električno/prezračevalno opremo, opremo za razsvetljavo, odporno eksplozijam. P301 + P310 PRI ZAUŽITJU: takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE ali zdravnika. P303 + P361 + P353 PRI STIKU S KOŽO (ali lasmi): takoj odstraniti/sleči vsa kontaminirana oblačila. Izprati kožo z vodo/prho. P405 Hraniti zaklenjeno. P501 Vsebino/vsebnik odstranite v skladu z lokalnimi predpisi.
Nevarne sestavine:	Limonen, linalool, beta-Pinen, alfa-Pinen
Druge nevarnosti:	Ni

3. SESTAVA IN PODATKI O SESTAVINAH

Eterično olje Bergamotka (*Citrus bergamia*) CAS št: 8007-75-8

3.1 ZMESI:

3.1.1 Nevarne sestavine

Kemijsko ime	CAS št.	Konc. (%)	razvrstitev 67/548/EEC ali 1999/45/EC	razvrstitev 1272/2008/EC
Limonen	138-86-3	<= 45,0 %	Xn, R65 Xi, R38 Xi, R43 N, R50/53 R10	Vnetljiva tek. 3, H226 Akutna strupenost, vdihavanje 1, H304 Nevarnost za vodno okolje, akutno 1, H400 Nevarnost za vodno okolje, kronično 1, H410 Draženje kože 2, H315 Preobčutljivost kože 1, H317
Linalil acetat	115-95-7	<= 35,0 %	N, R51/53	Nevarnost za vodno okolje, kronično 2, H411
Linalool	78-70-6	<= 15,0 %	Xi, R38	Draženje kože 2, H315
beta-Pinen	18172-67-3	<= 9,5 %	Xn, R65 Xi, R43 N, R50/53 R10	Vnetljiva tek. 3, H226 Akutna strupenost, vdihavanje 1, H304 Nevarnost za vodno okolje, akutno 1, H400 Nevarnost za vodno okolje, kronično 1, H410 Preobčutljivost kože 1, H317
alfa-Pinen	7785-26-4	<= 2,0 %	Xn, R65 Xi, R43 N, R50/53 R10	Vnetljiva tek. 3, H226 Akutna strupenost, vdihavanje 1, H304 Nevarnost za vodno okolje, akutno 1, H400 1, H410 Preobčutljivost kože 1, H317

Dodatni napotki: Besedilo k navedenim napotkom za nevarnosti je razvidno iz oddelka 16.

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ

4.1 OPIS UKREPOV ZA PRVO POMOČ:

- Vdihavanje:** Poskrbite za zadostno dovajanje svežega zraka in zaradi varnosti obiščite zdravnika. V primeru nezavesti poskrbite za položaj in prevoz v stabilnem bočnem položaju.
- Stik s kožo:** Takoj sperite z vodo in milom ter dobro izplaknite
- Stik z očmi:** Oči z odprto očesno režo več minut izpirajte pod tekočo vodo
- Zaužitje:** Pri trajajočih težavah se posvetujte z zdravnikom.

4.2 SIMPTOMI IN STRANSKI UČINKI AKUTNI IN ZAPOZNELI:

Niso znani

4.3 NAVEDBA KAKRŠNE KOLI TAKOJŠNJE OSKRBE IN POSEBNEGA ZDRAVLJENJA:

Ni znana

5. PROTIPOŽARNI UKREPI

PRIMERNA GASILNA SREDSTVA: CO₂, alkoholno obstojna pena, suhi prah, vodni curek.

NEPRIMERNA GASILNA SREDSTVA: voda

POSEBNE NEVARNOSTI PRI GAŠENJU: ni

NASVET ZA GASILCE: gasilna maska in nepropustna obleka.

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH

OSEBNI VARNOSTNI UKREPI: Niso potrebni.

OKOLJEVARSTVENI UKREPI: Preprečiti odtekanje v kanalizacijo in vodotoke. Če se pojavi izlitje je potrebno takoj javiti oblastem.

POSTOPKI ČIŠČENJA: Poberite z materialom, ki veže nase tekočino (pesek; kremenka; snov, ki veže kislino; snov, ki veže vse snovi; žaganje). Kontaminiran material odstranite v skladu z oddelkom 13. Poskrbite za zadostno zračenje.

7. RAVNANJE Z NEVARNO SNOVJO

ZAŠČITA PREP POŽAROM IN EKSPLOZIJO: Olje je vnetljivo, potrebno je preprečiti neposredni stik s plamenom. Kontaminirane snovi odstranimo z skladu s točko 13.

SKLADIŠČENJE: Skladiščiti v originalni, dobro zaprti embalaži, hladnem in temnem prostoru, stran od virov vžiga in vremenskih vplivov (sonce, visoke temperature).

8. NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO, VARNOST PRI DELU

8.1 PARAMETRI NADZORA

Meje izpostavljanja: Proizvod ne vsebuje bistvenih količin snovi z mejnimi vrednostmi, ki jih je na delovnem mestu treba nadzorovati.

Dodatni napotki: Dodatni napotki: za osnovo so služili ob sestavljanju veljavni seznamami.

8.2 NADZOR IZPOSTAVLJENOSTI

8.2.1 Ustrezen tehnični nadzor

Splošna zaščita in higienski ukrepi: Ne hranite v bližini živil, pijač in krmil. Umazana, prepojena oblačila takoj slecite. Roke si umijte pred odmorom in ob koncu dela. Izogniti se stiku s kožo. Izogniti se stiku z očmi in s kožo.

8.2.2 Individualni zaščitni ukrepi, kot osebna zaščitna oprema:

Zaščita dihal: Ni potrebno

Zaščita rok: Zaščitne rokavice.

Material za rokavice:

Material, iz katerega so rokavice narejene, mora biti nepropusten in odporen proti produktu/snovi/zmesi. Material za rokavice izberite z upoštevanjem prebojnega časa, stopnje prepustnosti in degradacije. izbira ustrezne rokavice ni odvisna le od materiala, temveč tudi od mnogih drugih lastnosti, zato se rokavice različnih proizvajalcev razlikujejo. Ker predstavlja produkt zmes iz več snovi, obstojnosti materiala rokavic ni mogoče predvideti. Zato morate vsake rokavice pregledati, preden jih uporabite.

Barrier 02-100

Čas prodiranja skozi material za rokavice: natančen prebojni čas, ki ga morate upoštevati, lahko izveste pri proizvajalcu zaščitnih rokavic.

Zaščita oči:

Pri pretakanju priporočljiva zaščitna očala.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

AGREGATNO STANJE:	tekočina
IZGLED:	Slabotno zelena-rumena
VONJ:	karakterističen
pH:	ni podatka
VRELIŠČE:	ni podatka
VNETIŠČE:	59 °C
PARNI TLAK	ni podatka
VNETLJIVOST:	vnetljivo
SAMOVNETLJIVOST:	ni
OKSIDATIVNE LAST.:	ni podatka
RELATIVNA GOSTOTA	0,874 – 0,883 g/cm ³ (20 °C)
TOPNOST V VODI	praktično netopno v vodi
TOPNOST V DRUGIH TOPILIH	topno v različnih organskih topilih
DRUGI PODATKI:	ni

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

OBSTOJNOST: 3 leta ob normalnih pogojih skladiščenja.

REAKTIVNOST: ni reaktivno

NEZDRUŽLJIVOST: Stabilno pri normalnih temperaturah in tlakih.

NEVARNI PRODUKTI RAZKROJA: niso poznani

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI

Oralna toksičnost: LD50 for the rat > 10000 mg/kg *Source RIFM*

Dermalno draženje: LD50 for the rabbit > 20000 mg/kg

Dodatni toksikološki podatki: Na osnovi postopka izračunavanja, dodatek B Uredbe o kemikalijah v zadnji verziji (splošne smernice ES za razvrščanje zmesi) izkazuje naslednje vrste nevarnosti: Dražilno

12. EKOTOKSIKOLOŠKI PODATKI

OBSTOJNOST IN RAZGRADLJIVOST: ni podatka

TOKSIČNOST ZA VODNE ORG.: Zelo strupeno za ribe

TOKSIČNOST ZA PTICE:-ni

DODATNE INFORMACIJE:

Ne dopustite, da odteče v podtalnico, v vodotoke ali v kanalizacijo. Nevarnost ogroženosti pitne vode že pri izteku manjših količin v podtalnico. V vodotokih tudi strupeno za ribe in plankton. Zelo strupeno za vodne organizme.

13. ODSTRANJEVANJE

Izdelek uporabljajte z upoštevanjem dobrih delovnih navad in ga ne izpuščajte v okolje. Odlagajte odpadke v skladu z uradnimi predpisi. Šifra odpadka (Evropski katalog odpadkov 2000/532/EC)

Ne uporabiti embalaže za shranjevanje drugih snovi in jo odstranite v skladu z lokalnimi predpisi.

14. PODATKI O PREVOZU

OZN številka (spodnja na oranžni tablici)

ADR, IMDG, IATA UN 1993

Pravilno odpremno ime ZN

ADR UN 1993 VNETLJIVA TEKOČINA, N. D. N. (beta-Pinen, DIPENTEN)

IMDG VNETLJIVA TEKOČINA, N. D. N. (beta-Pinen, DIPENTEN),
ONESNAŽEVALEC MORJA

IATA VNETLJIVA TEKOČINA, N. D. N. (beta-Pinen, DIPENTEN)

Razredi nevarnosti prevoza

ADR Kategorija: 3 (F1) Vnetljive tekočine; Listek za nevarnost: 3

IMDG, IATA Kategorija: 3 Vnetljive tekočine; Listek za nevarnost: 3

Embalažna skupina

ADR, IMDG, IATA III

Nevarnosti za okolje Proizvod vsebuje okolju nevarne snovi: DIPENTEN, beta-Pinen

Onesnaževalec morja Da

Simbol (riba in drevo)

Posebno označevanje (ADR) Simbol (riba in drevo)

Transport/drugi podatki

ADR Kod omejitev za predore: D/E

14.6 Posebni previdnostni ukrepi za uporabnika

Pozor: vnetljive tekočine

Številka-oznake nevarne snovi (zgornja na oranžni tablici): 30

EMS-številka: F-E, S-E

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI /PODATKI O PREDPISIH

15.1 PREDPISI/ZAKONODAJA O ZDRAVJU, VARNOSTI IN OKOLJU, SPECIFIČNI ZA SNOV ALI ZMES

/

15.2. OCENA KEMIJSKE VARNOSTI

ni podatka

15.3. UPOŠTEVANI PREDPISI

Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006

Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi

Zakon o kemikalijah /ZKem/ (Ur. l. RS, št. [110/2003](#), [47/2004](#), [16/2008](#))

Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi (Ur. l. RS, št. [35/2005](#), [54/2007](#))

Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov (Ur. l. RS, št. [67/2005](#), [137/2006](#))

Uredba o ravnanju z odpadki (Ur. l. RS, št. [34/2008](#))

Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur. l. RS, št. [84/2006](#), [106/2006](#), [110/2007](#))

Sklep o objavi prilog A in B k Evropskemu sporazumu o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga /ADR/ (Ur. l. RS, št. [9/2007](#))

Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Ur. l. RS, št. [100/2001](#), [39/2005](#), [53/2007](#))

16. DRUGE INFORMACIJE

16.1 Celotno besedilo R-stavkov, navedenih v 2. in 3. oddelku

R10	Vnetljivo.
R22	Zdravju škodljivo pri zaužitju.
R36	Draži oči.
R36/38	Draži oči in kožo.
R38	Draži kožo.
R43	Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost.
R50/53	Zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.
R51/53	Strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.
R65	Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč.

16.2 Celotno besedilo H-stavkov, navedenih v 2. in 3. oddelku

H226	Vnetljiva tekočina in hlapi.
H228	Vnetljiva trda snov.
H302	Zdravju škodljivo pri zaužitju.
H304	Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno.
H315	Povzroča draženje kože.
H317	Lahko povzroči alergijski odziv kože.
H319	Povzroča hudo draženje oči.
H400	Zelo strupeno za vodne organizme.
H410	Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.

H411

Strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.

16.3 Viri varnostnega lista

Varnostni list Bergamot Oil, Po 1907/2006/ES